

2011. május 23. hétfő
 Márk evangéliuma 8,1–10

Id. Fazakas Sándor

Négyezer ember megvendégelése

^{8,1}Azokban a napokban, amikor ismét igen nagy volt a sokaság és nem volt mit enniük, magához hívta tanítványait, és így szólt hozzájuk: ^{8,2}"Szánakozom a sokaságon, mert már három napja vannak velem, és nincs mit enniük; ^{8,3}ha pedig éhesen bocsátom őket haza, kidőlnek az úton, mert némelyikük megszíról jött." ^{8,4}Tanítványai így feleltek: "Miből tudná valaki ezeket kenyérral jóllakítani itt a pusztában?" ^{8,5}Megkérdezte tőlük: "Hány kenyereitek van?" Ők ezt válaszolták: "Hét." ^{8,6}Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjék le a földre, azután vette a hét kenyeret, hálát adott, megtörte, és tanítványainak adta, hogy tegyék eléjük. Ők pedig a sokaság elé tették. ^{8,7}Volt néhány kis haluk is, és miután áldást mondott, szólt, hogy ezeket is tegyék eléjük. ^{8,8}Ettek és jóllaktak, azután összeszedték a maradék darabokat hét kosárral, ^{8,9}pedig mintegy négyezren voltak. Ezek után elbocsátotta őket, ^{8,10}és azonnal hajóba szállva tanítványaival együtt elment Dalmanuta vidékére.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

Minden valószínűség szerint a négy ezer ember megvendégelése a másik helyen és időpontban bekövetkezett öt ezer ember megvendégelésének a párhuzama. A kettőnek egymástól lényegesen eltérő színterei vannak. Arról, hogy valóban két különböző, egymást követő csodáról van szó, maga Jézus tesz bizonyosságot a Mk 8,18–20-ban és a Mt 16,9–10-ben. Jézus ezeken a helyeken a két csodát

kifejezetten egymás mellett említi. Ellentétben az ötezer ember megvendégelésével, itt Jézus kezdeményezi a sokaság meglégítését. A számok is eltérnek egymástól. Ott öt ezer, itt négy ezer, ott öt kenyér, itt hét, ott tizenkét tele kosár, itt hét. Az ilyen dublett eseményeknek az evangéliumokban mindig határozott célja van: míg az öt ezer ember megvendégelése Izraelben történt, addig a négy ezeré a pogányok földjén, hogy a pogányok is lássanak messiási jelt. Erre utal a fiak és az ebek kenyérének említése (7,27).

1–5. vers

Jézus megszánja (*splagchnidzomai*) a sokaságot. Ez a szánakozás nagyon is beleillik a térbe, ahol a csoda bekövetkezik. A 6,35-höz viszonyítva, itt jóval nagyobb a gond, hiszen három napja van együtt a sokaság Jézussal, és a kenyérvásárlás lehetősége szóba sem jöhet. Kálvinnál a következőket olvassuk ezzel kapcsolatban: „Azt, hogy három napig nem ettek, nem úgy kell érteni, hogy ez alatt az idő alatt éheztek volna, hanem csupán nélkülözniük kellett a megszokott étkezéseket (rendet), hiszen az elhagyott helyekkel együtt jár a kényelmetlenség. Tegyük még hozzá, hogy azokon a meleg vidékeken az étvágy is kisebb, mint a mi kemény és hideg éghajlatunk alatt”.

A negyedik vers *epi* prepozíciójának *ban-ben*-nel való fordítása nem pontos, inkább nagyvonalú. A 6,36-tal ellentétben a csoda lakatlan vidéken történik, ahol a sztyeppe homoksvatagba megy át.

6–10. vers

A 6,41-gyel, de a 14,22-vel is ellentétben a *bálákat adni*, megköszönni ősi, eredeti zsidó *eulogein* ige helyett itt a pogány-keresztényen *eucharistein* olvasható, hasonlóan a 14,23-ban az úrvacsora és a szokásos asztali áldás esetén, a Róm 14,6; 1Kor 10,30; 1Tim 4,3kk.-ben. Bár a következő versben *eulogein* olvasható, de tárgyhoz, a kevés halhoz kapcsolva, így hát itt sem a tipikus, speciális zsidó jelentéssel: „(Istent) magasztalni”. Ez és egyéb ismertető jelek arra utalhatnak, hogy a csodáról szóló híradás pogány kereszténynek előtt hangzott el.

A maradék (*perisseuma*) kifejezetten a fölöslegnek és a bőségnek gondolatát hordozza magában, ellentétben a 6,43-mal. Márk tipikusan a zsidó kosár (*kophinos*) helyett, 6,43 a *spyris* megnevezést használja. A különb-

ség a 8,19–20-ban is jelentkezik. Az 5 Móz 28,5-ben „Áldott lesz a te kosarad és a te sütő tekenőd”, azaz a törvénytisztelőké.

A *Dalmanuta* helységnév hiányzik az irodalomból. Már az első századokban is találgatták e helység földrajzi elhelyezkedését. Erről árulkodik a régi kéziratok tíz különféle írásmódja is. A Mt 15,39-ben Magadan néven szerepel. A legvalószínűbb magyarázat szerint Magdala helységgel lehet azonos, 2 km-rel északra a Tiberiástól, a „tenger” nyugati partján. A B kéziratban Dalmanuta, a D-ben Melegada, egy másikban Magdala olvasható. Dalmann szerint is Dalmanuta nem más, mint a Genezáret déli partján fekvő Magdala. Guthe Bibliai atlasza szintén Magdalát érti Dalmanuta alatt.

Prédikációvázlat

1. A te készleted sem örök...

A te készleted sem örök, miként a négy ezer ember készlete a pusztában, és nem marad több, csak hét kenyér és egy kevés hal. Amikor a *legszíjkevesebb* hiányzik, te is *zavarba jössz*, mint a tanítványok. Tanácstalanságot kérdésed árulja el: mit együnk, vagy honnan ennyi kenyeret a pusztában éhező sokaságnak? Igénkben nem szociális problémáról van szó, hiszen egy jól lakott társadalomban is kenyérgondokkal küzdhetnek Jézus követői.

2. Jézus téged is megszán

Ő tudja, ha kevés a kenyered, vagy hiányzik. Ő látja, hogy olykor éppen azoknak nincs mit enniük, akik vele vannak, és őt követik. Amikor nagy a gondod, amikor egyetlen lehetőség sem jöhet szóba, Ő megszán téged, nem hagy magadra. Neki nem csak lelkedre, de a testedre is gondja van. A történetben nem a tanítványok, hanem Jézus a *kezdeményező*. Azok, akik vele vannak az élet pusztájában, ezt a kezdeményező Jézust fogják megismerni. Mikor? Amikor *jóval nagyobb a gond*, mint sem hogy megoldhatnád.

3. Te is messziről jöttél?

A négy ezer ember között vannak, akik nagyon messziről jöttek ki a pusztába. Talán te is messziről jöttél Jézushoz. A sokaság egy része a Tízváros környékéről jött, pogányok földjéről. A pogányok földje mindig messze van Jézustól. Bizony te is és én is sokszor messziről, nem földrajzi távolságban mérhető messzeségből, hanem lelkünkben jövünk távolról, messziről. Az Ótestamentumban a „messze” szó többet fejez ki mérhető távolságnál. Istentől való messzeséget, az üdvösségtől való elszakadást jelzi. A Judaizmus korában is a pogányok voltak a „távoliak”. Mk 12,34-ben is azokról olvasunk, „akik messze vannak Isten országától”.

Jó, ha te is alázatosan megvallod, hogy messziről jöttél Jézushoz. Mert a bűn téged is elválaszt, elszakít, eltávolít Istentől. Aki elindul a bűnbocsátó, kegyelmes, tested-lelket tápláló, szabadító Krisztushoz, az mindig messziről jön. Boldog vagy, ha már megérkeztlél.

4. Kenyér a pusztában

A kenyér az életet jelenti. A pusztá pedig az a hely, ahol éppen ettől az élettől érzed magad távol és elszakítva. Kenyér a pusztában? Önmagában is ellentmondásos, képtelenség, de *isteni lehetőség*. Emlékezzél a pusztai vándorlás idejére, a mannára, fürjekre, a kősziklából fakasztott vízre. Ő az, aki neked is aszalt terít. „Az Úr az én pásztorem, nem szűkölködöm”. Ha a pusztában a négy ezerhez hasonlóan téged is a *kilátástalanság* fenyeget, tekint Jézusra, aki földi eszközök nélkül is boldogul. Számára közömbös, hogy sok vagy kevés van kéznél, 7 kenyér és egy kevés hal. Figyelj Sámuelre: „...mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy pedig kevés által szerezzen szabadulást”, 1Sám 14,6.

5. Isten munkatársa vagy

A segítség útja ott kezdődik, ahol saját készletedet engedelmesen felkínárod Jézusnak: van hét kenyérem és egy kevés halam. Hajlandó vagy szükség esetén saját készletedet a Krisztus kezébe letenni? Miként a tanítványok, légy te is Krisztus munkatársa. De más területen is. Ha pl. meg akarsz gyógyulni, akkor Jézus így szól hozzád: Jöjj hozzám!; Kelj fel!; Nyújtsd ki! Történetünkben is csak egy parányi készlet jut szerephez, de Isten aktivitása emberré teszi az embert, és sohasem passzívvá. *Segíts azszal, amid van!* A többit bízd a teremtő hatalommal felruházott Úr Jézus Krisztusra. És nézd, mit tesz Jézus: *hálákat ad*, azaz megköszöni az Atyának a keveset is. Amikor M. Gandhi először járt a dél-afrikai Natalban, egy másod osztályú étterembe ment ebédelni. Miután kifizette a számlát, így szólt a pincérhez: „Hálásan köszönöm az ebédet!”. „Sir” – válaszolt a pincér teljesen lenyűgözve, „én soha sem fogom önt elfelejteni. 25 éve szolgálom ki a vendégeket, és nekem még soha, senki nem mondta, hogy köszönöm”. Jézustól tanulj meg hálát adni a kevésért és a sokért is.

6. Zsidók és pogányok együtt

Rendben zajlik a sokaság megelégtése, egy asztalnál „zsidók és arabok”. Jézus minden szűkölködőnek aszalt terít. Hallatlan!